

Voorbeeld verklaring gedeeltelijke dispensatie¹

2021

Casus

Naam leerling: Sarah

Klas: 2a

Datum: 27-10-2020

Betreft: Gedeeltelijke dispensatie voor het vak Frans

Vooraf

Leerlingen met dyslexie hebben officieel geen wettelijk recht op een (gedeeltelijke) vrijstelling voor Frans of Duits in de onderbouw van de havo of het vwo. Wel geeft de wet de schoolleiding de mogelijkheid om in bijzondere gevallen leerlingen een aangepast lesprogramma aan te bieden voor Frans of Duits. Het gaat hier om leerlingen met dyslexie waarvoor de vreemde talen een *zeer ernstig* struikelblok vormen. Het kan gebeuren dat een leerling vanwege problemen met Frans of Duits gedwongen zou worden naar een opleiding op een lager niveau uit te wijken, terwijl hij of zij in principe wel de capaciteiten heeft voor een havo/vwo-opleiding.

Gedeeltelijke dispensatie voor het vak Frans

Sarah heeft wel de capaciteiten om het vwo onderwijs te volgen, maar door zeer ernstige dyslexie is zij hiertoe niet in staat. De schoolleiding **heeft Sarah derhalve een gedeeltelijke dispensatie verleend voor Frans in de klas 2 en 3**. Sarah volgt een aangepast lesprogramma en wordt volgens de reguliere overgangsnormen bevorderd.

Onderbouwing

Voor de onderbouwing van deze gedeeltelijke ontheffing wordt verwezen naar de officiële dyslexieverklaring van Sarah, opgesteld op [datum] en de geleverde aanvulling daarop van [naam]. Hierin geeft het onderzoeksbureau de school het

¹ Dit is een voorbeeld. Het is niet voorschrijvend bedoeld, maar bedoeld om een school wat concretere handvatten te geven bij vormgeven van gedeeltelijke dispensatie.

advies om een gedeeltelijke vrijstelling te verlenen voor in ieder geval de vaardigheden lezen en schrijven binnen het vak Frans.

Sarah is een gemotiveerde leerling met een positieve werkhouding en veel doorzettingsvermogen. Dit blijkt onder andere uit het feit dat zij zich lang heeft verzet tegen de gedeeltelijke vrijstelling voor Frans. Pas toen duidelijk werd dat haar enorme inspanningen bij Frans en Engels en de begeleiding door de remedial teacher niet de resultaten opleverden die ze wilde en dat goed meekomen met Engels haar de komende jaren erg veel tijd en energie zal gaan kosten, is zij er mee akkoord gegaan. Sarah is ook goed in staat om zelfstandig te werken en gemaakte afspraken na te komen. Wij verwachten dan ook dat ze een aangepast programma goed zal uitvoeren.

Aangepast lesprogramma

Sarah werkt op één van de vrijgekomen uren (zij heeft 3 lessen Frans per week) aan de thema's cultuur, geschiedenis, toerisme, geografie, kijk- en luistervaardigheid en spreekvaardigheid voor Frans. Zij werkt op dit lesuur zelfstandig op de gang of in de klas. Op één van de vrijgekomen uren werkt Sarah aan Engels en eventueel Nederlands onder begeleiding van een remedial teacher. Het andere lesuur besteedt Sarah aan Engels of Nederlands op de gang of in de klas.

Doel van alternatieve opdrachten: De basis van luister- en gespreksvaardigheid Frans verwerven. Sarah wordt dus vrijgesteld van schrijf- en leesvaardigheid.

Mogelijke opdrachten luistervaardigheid/spreekvaardigheid:

- woorden en zinnen (phrases clé) van een hoofdstuk beluisteren en naspreken (via Schoolwise/website bij het boek)
- spreekopdrachten werkboek uitvoeren (via Schoolwise /website bij het boek)
- luisteropdrachten werkboek maken (via Schoolwise / website bij het boek)
- een Franse film kijken in de mediatheek en in het Nederlands een (kort) verslag schrijven (al dan niet aan de hand van een gerichte kijk-opdracht)
- liedje(s) beluisteren met opdrachten
- eigen initiatief van de docent / Sarah

Voor de docent zijn er de volgende evaluatiemogelijkheden om de voortgang te beoordelen:

- Sarah kan meedoen aan luistertoets(en) die de klas doet.
- Eventueel kan Sarah een keer per periode in een KWT (keuzewerktijd) of hulp-/steunles van de docent een korte spreekopdracht doen (bijv. een spreekopdracht uit het werkboek, of een vrijere spreekopdracht over een onderwerp van een van de hoofdstukken in het boek).

De cijfers die Sarah haalt, tellen niet mee voor de overgang naar een volgende jaarlaag. Zij zijn slechts bedoeld om de voortgang weer te geven en om aan de Onderwijsinspectie te laten zien dat Sarah geen volledige vrijstelling heeft en nog aan Frans werkt. Sarah hoeft geen schriftelijke toetsen over grammatica, woorden, tekstbegrip en zinnen te maken. Woorden en zinnen als leerwerk opgeven mag wel, als het doel daarvan is de luister- en spreekvaardigheid te vergroten.